

Seat No. : _____

AF-102

April-2022

B.Ed., Sem.- IV

B-110 : Organization of Commerce and Management

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સામાન્ય સૂચનાઓ : (1) પ્રશ્ન-1માં દરેક પ્રશ્નના 7 માર્ક્સ છે.
(2) પ્રશ્ન-2માં દરેક પ્રશ્નના 2 માર્ક્સ છે.

1. નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 6 × 7 = 42
- (1) શૈક્ષણિક સાધનોના પ્રકારો જણાવી, પ્રોજેક્ટરનું મહત્ત્વ અને મર્યાદાઓ જણાવો.
 - (2) અનુબંધની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી અનુબંધનું મહત્ત્વ સમજાવો.
 - (3) શૈક્ષણિક સાધનોનું મહત્ત્વ સમજાવો. વાણિજ્ય વિષયમાં ઈન્ટરનેટનો અસરકારક ઉપયોગ કેવી રીતે કરી શકાય તે ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 - (4) વર્ગ વ્યવહાર એટલે શું ? વર્ગ વ્યવહારના ઘટકો સમજાવો.
 - (5) વાણિજ્ય વિષયના મંડળની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ જણાવી, વાણિજ્ય વિષયના ખૂણાનું મહત્ત્વ જણાવો.
 - (6) વાણિજ્યના શિક્ષકની શૈક્ષણિક લાયકાત જણાવી, વાણિજ્ય શિક્ષકના ગુણો વિશે ચર્ચા કરો.
 - (7) પાઠ્યપુસ્તકના મૂલ્યાંકનના માપદંડની ચર્ચા કરો.
 - (8) પાઠ્યપુસ્તકની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી પાઠ્યપુસ્તકના હેતુઓ જણાવો. એક શિક્ષક માટે પાઠ્યપુસ્તકનું મહત્ત્વ જણાવો.
 - (9) સંદર્ભ પુસ્તક અને જર્નલ્સનો અર્થ જણાવી, વાણિજ્ય વિષયમાં ઉપયોગી સંદર્ભ પુસ્તક અને જર્નલ્સ જણાવો.
 - (10) છૂટક વેપારના પ્રકાર ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 - (11) માર્કેટિંગ-મિશ્ર વિશે સમજૂતી રજૂ કરો.
 - (12) કાર્યશીલ મૂડીની લાક્ષણિકતાઓ જણાવી, તેને અસર કરતાં પરિબલો વિશે સમજૂતી રજૂ કરો.
2. નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : 4 × 2 = 8
- (1) કમ્પ્યુટરના કોઈ બે શૈક્ષણિક ઉપયોગો જણાવો.
 - (2) વાણિજ્ય વિષયનો દૈનિક જીવન સાથેનો અનુબંધ સમજાવો.
 - (3) શાળા સામાયિકનું મહત્ત્વ જણાવો.
 - (4) વાણિજ્ય વિષયમાં થઈ શકે તેવી કોઈ બે સહઅભ્યાસિક પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
 - (5) વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલન વિષયના ધોરણ-11ના વર્તમાન પાઠ્યપુસ્તકની કોઈ બે મર્યાદાઓ જણાવો.
 - (6) જર્નલ્સનો અર્થ જણાવી, કોઈ એક ઉદાહરણ જણાવો.
 - (7) મૂડી માળખાના પ્રકાર જણાવો.
 - (8) વેચાણ વૃદ્ધિની કોઈ બે પ્રયુક્તિઓ જણાવો.

Seat No. : _____

AF-102

April-2022

B.Ed., Sem.- IV

B-110 : Organization of Commerce and Management

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- General Instructions :** (1) In Q. 1, all questions are of 7 marks each.
(2) In Q. 2, all questions are of 2 marks each.

1. Answer any **six** questions from the following questions : **6 × 7 = 42**
- (1) State the types of teaching aids. Explain the importance and disadvantages of Projector.
 - (2) Clarify the concept of correlation and explain the importance of correlation.
 - (3) State the importance of teaching aids. Explain with an example how internet can be used effectively in O.C.M. subject.
 - (4) What is Classroom interaction? Explain the components of classroom interaction.
 - (5) State the different activities of O.C.M. club. State the importance of commerce corner.
 - (6) State the educational qualification of commerce teacher. Discuss the qualities of commerce teacher.
 - (7) Discuss the criteria for evaluation of textbook.
 - (8) Clarify the concept of text book and state the objectives of it. State the importance of text book for a teacher.
 - (9) Give meaning of reference book and magazines. State the reference books and magazines which are useful in commerce subject.
 - (10) Explain the types of retail trade with an example.
 - (11) Explain about marketing mix.
 - (12) Explain the characteristics of working capital and the factors affecting it.
2. Answer any **four** questions in brief : **2 × 4 = 8**
- (1) State any two educational uses of computer.
 - (2) Explain the correlation of O.C.M. with daily life.
 - (3) State the importance of school magazine.
 - (4) State any two co-curriculum activities which can be done in O.C.M. subject.
 - (5) State any two limitations of present std. 11th O.C.M. text book.
 - (6) What is journal ? Give one example of it.
 - (7) State the types of capital structure.
 - (8) State any two techniques of sales promotion.